

Sygn. akt *I AGa 185/21*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2022 r.

Sąd Apelacyjny w P. I Wydział Cywilny i Własności Intelktualnej

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Kaźmierczak

Protokolant: st.sekr.sąd. Kinga Kwiatkowska

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2022 r. w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. P. (1)**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 16 marca 2021 r. sygn. akt(...)

1. oddala apelację;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Małgorzata Kaźmierczak

--	--	--

Sygn. akt I AGa 185/21

UZASADNIENIE

Powód D. P. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 298.752 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 15 czerwca 2017 r., to jest następującego po dniu wydania decyzji odmownej przez pozwanego do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Wyrokiem z dnia 16 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił powództwo (pkt 1) oraz kosztami postępowania obciążył powoda i z tego tytułu zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 10.817 zł (punkt 2).

Wydając powyższy wyrok Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód D. P. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) w zakresie wykonywania i modernizacji posadzek betonowych i żywicznych. Powód prowadzi także sprzedaż materiałów budowlanych. Firma (...) działa na rynku od 1986 r.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. jest podmiotem wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

W dniu 10 marca 2017 r. powód jako ubezpieczający i ubezpieczony zawarł z pozwanym (...) SA umowę kompleksowego ubezpieczenia (...) o numerze polisy (...). Pozwanego reprezentował przy tej czynności agent ubezpieczeniowy M. B.. Umowę zawarto na okres ubezpieczenia od 10 sierpnia 2016 r. do 09 sierpnia 2017 r. Jako miejsce ubezpieczenia została wskazana ul. (...), (...)-(...) P.. Siedziba firmy (...) mieściła się przy ulicy (...).

Umowa ta określała odpowiednio dla różnych dóbr i ryzyk sumę ubezpieczenia i obejmowała między innymi: a/ ubezpieczenie od ognia i innych żywiołów maszyn, urządzeń i wyposażenia według wartości odtworzeniowej na łączną kwotę 282.477 zł (opis przedmiotu ubezpieczenia według spisu, który stanowił załącznik do umowy), niskocenne składniki majątku na łączną kwotę 39.165 zł (opis przedmiotu ubezpieczenia według spisu, który stanowił załącznik do umowy), środki obrotowe na łączną kwotę 20.000 zł (opis przedmiotu ubezpieczenia według spisu, który stanowił załącznik do umowy), b/ ubezpieczenie od kradzieży z włamaniem i rabunku maszyn, urządzeń i wyposażenia według wartości odtworzeniowej na łączną kwotę 180.0000 zł (opis przedmiotu ubezpieczenia według spisu, który stanowił załącznik do umowy), niskocenne składniki majątku na łączną kwotę 30.000 zł (opis przedmiotu ubezpieczenia według spisu, który stanowił załącznik do umowy), środki obrotowe na łączną kwotę 20.000 zł (opis przedmiotu ubezpieczenia według spisu, który stanowił załącznik do umowy).

W punkcie 14 polisy zostały zawarte postanowienia dodatkowe, w tym klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia, którą wykupił powód. W klauzuli tej postanowiono, iż „ z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU ustala się, co następuje: 1. Zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody w ubezpieczonych maszynach, urządzeniach oraz środkach obrotowych, wymienionych w załączniku do umowy ubezpieczenia, wykorzystywanych do świadczenia usług przez ubezpieczonego poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w polisie, na terenie RP. 2. Ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli objęte są szkody z zakresu ubezpieczenia mienia od ryzyka ognia i innych żywiołów oraz ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku w miejscu świadczenia usług poza miejscem ubezpieczenia. 3. Z zakresu ubezpieczenia objętego niniejszą klauzulą a/ wyłączone są szkody powstałe podczas transportu, załadunku i wyładunku, b/ wyłączone są szkody powstałe poza miejscem świadczenia usług przez ubezpieczonego. 4. Odpowiedzialność (...) z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona jest do limitu odpowiedzialności i limit ten obowiązuje na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe w okresie ubezpieczenia. 5. Limit odpowiedzialności oraz wysokość franszyzy redukcyjnej określone są w umowie ubezpieczenia.”

Agent ubezpieczeniowy reprezentujący przy zawieraniu umowy ubezpieczenia pozwanego (...) SA (...) rozumiała umowę w ten sposób, że sprzęt miał być ubezpieczony w miejscu, gdzie D. P. (1) będzie wykonywał usługę tym sprzętem, a nie ktoś inny. Było to dla niej oczywiste. Sytuacja, w której sprzęt był oddany w najem i usługę tym sprzętem wykonywała osoba trzecia, nie była objęta tym ubezpieczeniem.

W rubryce (...) polisy jako warunki ubezpieczenia wskazano, że do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie ogólne warunki kompleksowego ubezpieczenia (...), ustalone uchwałą Zarządu (...) SA nr (...) z dnia 15 stycznia 2016 r.

Zgodnie z zapisem z § 13 ust. 1 pkt 1 OWU powód był zobowiązany prowadzić ewidencję ubezpieczonego mienia wraz z jego opisem i wskazaniem wartości, według której mienie zostało ubezpieczone, w sposób umożliwiający w przypadku szkody ustalenie wartości przedmiotu ubezpieczenia, przy czym w razie ubezpieczenia środków trwałych według wartości księgowej brutto, ewidencję może stanowić ewidencja prowadzona dla celów rachunkowych wraz z wartościami księgowymi brutto w niej wskazanymi.

W toku postępowania likwidacyjnego powód odmówił przedstawienia pozwanemu takiej ewidencji ubezpieczonego mienia. Dokumentacja została przez powoda przedstawiona dopiero wraz z pismem z dnia 18 września 2018 r.

W § 19 OWU zostały szczegółowo określone zasady ustalenia wysokości odszkodowania. W szczególności w myśl § 19 ust. 1, wysokość odszkodowania ustala się w granicach sumy ubezpieczenia lub limitów odpowiedzialności (...) ustalonych dla danego mienia, w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody ustalonemu zgodnie z zasadami określonymi w § 18, z zastrzeżeniem ust. 2-13. W myśl § 18 ust. 1 OWU, wysokość szkody ustalana jest na podstawie cen z dnia powstania szkody dla budynku, budowli, lokalu, obiektu małej architektury, maszyn, urządzeń, wyposażenia, przy ubezpieczeniu w wartości odtworzeniowej lub księgowej brutto - według wartości odtworzeniowej. Z kolei przy ubezpieczeniu ww. mienia w wartości rzeczywistej, wysokość odszkodowania ustala się według wartości rzeczywistej. Dla niskocennych składników majątku wysokość ta ustala się według wartości odtworzeniowej.

Zgodnie z § 19 ust. 4 OWU, w przypadku ubezpieczenia mienia w wartości odtworzeniowej, podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi wartość odtworzeniowa, pod warunkiem przystąpienia - nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty powstania szkody - do odbudowy, remontu, naprawienia lub ponownego wytworzenia mienia i faktycznego poniesienia przez ubezpieczonego kosztów z tego tytułu, albo zakupu nowego mienia. Jeżeli ubezpieczony zrezygnuje z zakupu nowego mienia albo odstąpi od odbudowy, remontu, naprawienia lub ponownego wytworzenia mienia, o czym ma obowiązek poinformować (...) SA, odszkodowanie zostanie wypłacone w kwocie odpowiadającej wartości rzeczywistej.

W dniu 10 stycznia 2017 r. powód (...) D. P. (1) jako zamawiający zawarł z (...) Spółka z o.o. jako wykonawcą, reprezentowaną przez prezesa zarządu D. P. (2) (prywatnie syna powoda) oraz viceprezesa zarządu P. S., umowę, której przedmiotem było wykonywanie powierzonych robót związanych z naprawą starych posadzek wykonywania nowych. Z postanowień umowy wynika, że powód miał dostarczać materiały i urządzenia do wykonywania prac, zaś prace miał realizować (...) Spółka z o.o. Umowę te strony uznawały za umowę o charakterze ramowym.

W dniu 10 kwietnia 2017 r. pomiędzy powodem a firmą (...) Spółka z o.o. z siedzibą w P. została zawarta umowa - zlecenie na dostarczenie materiałów posadzkarskich oraz sprzętu potrzebnego do zrealizowania renowacji posadzki o powierzchni 112 m². Realizacja miała nastąpić na terenie firmy (...) przy ulicy (...) w P. magazyn B3 za wynagrodzeniem ryczałtowym zleceniobiorcy 14.000 zł brutto w terminie od 10 kwietnia 2017 r. do 30 czerwca 2017 r. Jako zleceniodawca określony został (...) Spółka z o.o. Umowa została zaadresowana do powoda D. P. (1) firma (...).

Realizacja umowy odbywała się za uprzednią zgodą właściciela budynków firmy (...) z siedzibą w P.. Umową tą strony ustaliły, że w zakresie firmy (...) będzie dostarczenie materiałów oraz sprzętu budowlanego, natomiast robocizna wykonana zostanie przez (...) Spółka z o.o. Firma (...) Spółka z o.o. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wykonawstwa tego samego typu przedsięwzięć, co firma powoda. Oba te podmioty współpracują ze sobą od kilku miesięcy.

W dniu 24 kwietnia 2017r. ówcześni wspólnicy firmy (...) Spółka z o.o. w osobach P. S. oraz D. P. (2) ustalili z powodem wykaz sprzętu oraz materiałów, które zostaną użyte do wykonania zlecenia. Wszystkie materiały oraz urządzenia zostały przewiezione do firmy (...) Spółka z o.o. w dniach 12 - 14 maja 2017 r. Z oświadczenia pracownika G. K. z dnia 24 lipca 2017 r. wynika, że firma (...) dostarczyła sprzęt oraz materiały na wykonanie prac posadzkarskich w siedzibie Spółki (...) Spółka z o.o. Z oświadczenia P. S. z dnia 24 lipca 2017 r. wynika, że (...) Spółka z o.o. zlecił firmie (...) dostarczenie materiałów

i sprzętu na wykonanie renowacji posadzki w siedzibie (...) Spółka z o.o., albowiem B. w tym czasie nie dysponował ani materiałem ani sprzętem na wykonanie niezbędnych napraw. Firma (...) dostarczył sprzęt oraz materiały na wykonanie prac w siedzibie (...) Spółka z o.o. w dniach 12-14 maja 2017r. Jednocześnie robocizna przy wykonaniu tej renowacji leżała po stronie (...) Spółka z o.o. Powód bowiem nie zatrudnia na etacie żadnych pracowników.

W dniu 17 maja 2017 r. około godziny 4.00 w siedzibie firmy (...) Spółka z o.o. przy ulicy (...) w P., najprawdopodobniej poprzez zwarcie instalacji elektrycznej, wybuchł pożar. W wyniku tego zdarzenia doszczętnie spłonęła hala magazynowa wraz ze wszystkimi znajdującymi się w niej rzeczami, w tym sprzętem budowlanym oraz materiałami, które zostały dostarczone do wykonania zlecenia.

Śledztwo w sprawie pożaru postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej P. w P. z dnia 27 września 2017 r. zostało morzone, albowiem nie stwierdzono popełnienia czynu z art. 288 § 1 k.k. W uzasadnieniu postanowienia jako przyczynę pożaru wskazano zaproszenie ognia w wyniku wystąpienia niekorzystnych zjawisk nadmiarowo-prądowych w instalacji elektrycznej.

W związku z posiadaną ochroną ubezpieczeniową powód wystąpił do pozwanego o naprawienie szkody z zawartej polisy ubezpieczeniowej. Pozwany pismem z dnia 04 czerwca 2017 r. odmówił naprawienia szkody wskazując, iż szkoda powstała poza miejscem ubezpieczenia, a więc poza siedzibą powoda, a klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia nie może zostać zastosowana, albowiem powód nie świadczył usług pod wskazanym adresem. Dalej pozwany zarzucił, że powód odmówił przekazania dokumentacji ewidencyjno - księgowej oraz fakturowej.

Powód wniósł odwołanie od tej decyzji. W odwołaniu tym złożonym pismem z dnia 29 czerwca 2017 r. wskazał, że decyzja ubezpieczyciela jest wysoce niezrozumiała i sprzeczna ze stanem faktycznym oraz warunkami zawartej polisy. Wyjaśnił, że z zawartej z firmą (...) Spółka z o.o. umowy wynika, że to firma (...) Spółka z o.o. zleca ubezpieczonemu dostarczenie maszyn i materiałów na wykonanie posadzki w siedzibie ich firmy. Fakt, iż strony łączy umowa współpracy, nie ma żadnego znaczenia w niniejszej sprawie, gdyż mienie, które uległo zniszczeniu, znalazło się w siedzibie (...) Spółka z o.o. w wyniku wskazanej wyżej umowy zlecenia. Powód w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zobowiązał się dostarczyć formie (...) Spółka z o.o. usługę w postaci sprzętu oraz materiałów na wykonanie posadzki w siedzibie ich firmy. Wynikało to jasno z zawartego zlecenia. Nadto zgodnie z polisą i ustaleniami poczynionymi z agentem ubezpieczeniowym przed zawarciem umowy ubezpieczenia, sprzęt powoda ubezpieczony został zgodnie z wartością wskazaną w załączniku i to od tej wartości wyliczona została składka. Ponadto część utraconego sprzętu jest starsza niż 5 lat i powód nie posiada już faktur na ich zakup. Warunkiem zawarcia polisy była właśnie taka opcja, która daje możliwość wypłaty odszkodowania na podstawie wykazu stanowiącego załącznik do polisy z uwzględnieniem podanych tam wartości.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany pismem z dnia 10 lipca 2017 r. podtrzymał swoje stanowisko w sprawie z podobną argumentacją.

Powód zwrócił się o interwencję do Rzecznika (...), który pismem z dnia 25 stycznia 2018 r. uznał występowanie z ponowną interwencją za niezasadne.

W dniu 18 września 2018 r. powód przedłożył pozwanemu żądane dokumenty, na jakie wskazywał pozwany. Pozwany pismem z dnia 28 września 2018 r. nie znalazł podstaw do przyjęcia odpowiedzialności odszkodowawczej i żądał nowych, innych dokumentów.

W odpowiedzi powód przedłożył pozwanemu wraz z pismem z dnia 31 października 2018 r. kolejne dokumenty, które jednak w dalszym ciągu nie przyczyniły się do rozwiązania sporu.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd pierwszej instancji stwierdził, że powództwo winno zostać oddalone.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd pierwszej instancji wskazał art. 805 § 1 i 2 k.c.

Sąd Okręgowy zważył, że oceny, czy doszło do wypadku ubezpieczeniowego, należy dokonywać w aspekcie postanowień umowy ubezpieczenia. W rozpatrywanej sprawie, zdaniem Sądu pierwszej instancji nie doszło

do zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego, objętego umową stron, skutkiem czego pozwany nie ponosi odpowiedzialności za powstałą szkodę co do zasady. Sąd pierwszej instancji wskazał, że w punkcie (...) polisy zostały zawarte postanowienia dodatkowe, w tym klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia, którą wykupił powód.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji, w świetle tych zapisów nie powinno zatem budzić wątpliwości, że sprzęt budowlany i materiały będące własnością powoda były objęte ubezpieczeniem w sytuacji, gdy znajdowały się one w miejscu ubezpieczenia, to jest przy ulicy (...) w P. albo gdy znajdowały się w miejscu, gdzie D. P. (1) Firma (...) wykonywał usługę tym sprzętem i przy użyciu tych materiałów. Sytuacja, w której sprzęt był oddany w najem i usługę tym sprzętem wykonywała osoba trzecia, nie była objęta tym ubezpieczeniem. Taka była intencja ubezpieczenia. Warunkiem zatem koniecznym dla zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego było to, że w przypadku, gdy usługa sprzętem i materiałami powoda była wykonywana poza miejscem ubezpieczenia, usługę tę miał wykonywać powód. Wynika to wprost i w sposób nie budzący wątpliwości z zapisów powołanej wyżej klauzuli miejsca ubezpieczenia. W ocenie Sądu pierwszej instancji, nieistotna przy tym była argumentacja powoda, że nie posiada on w ogóle pracowników, którzy świadczyć by mogli tego rodzaju usługi, a jego działalność polega na odpłatnym udostępnianiu sprzętu i materiałów. Pomijając kwestię niewykazania tego rodzaju twierdzeń, Sąd Okręgowy wskazał, że powód znając dokładnie profil prowadzonej działalności gospodarczej i sposób jej wykonywania, dobrowolnie i świadomie, w ramach swobody zawierania umów, zdecydował się na zawarcie umowy ubezpieczenia o określonej treści, a treść ta stanowi granice odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń. Jak ustalono w toku przeprowadzonego postępowania dowodowego, powód udostępnił firmie (...) Spółka z o.o. sprzęt (maszyny i urządzenia) oraz materiały, a firma ta miała wykonywać usługę w miejscu innym, niż miejsce ubezpieczenia, to jest w P. przy (...) w P.. Nie ulega zatem wątpliwości, że skoro sama usługa renowacji posadzki przy użyciu sprzętu i materiałów powoda miała być wykonywana przez (...) Spółka z o.o. poza miejscem ubezpieczenia wskazanego mienia, to z mocy wskazanej wyżej klauzuli ubezpieczeniowej ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia, sytuacja ta nie jest objęta ubezpieczeniem, a pozwany nie ponosi odpowiedzialności za skutki pożaru, do jakiego doszło w hali przy ulicy (...) w P. w dniu 17 maja 2017 r.

Analizując treść umów powoda z (...) Spółka z o.o. z dnia 10 stycznia 2017 r. oraz z dnia 10 kwietnia 2017 r. w kontekście całości zgromadzonego materiału dowodowego, w tym zeznań świadka D. P. (2) i G. K. oraz samego powoda, abstrahując od nazw tych umów użytych przez strony oraz nazewnictwa użytego dla określenia stron, Sąd pierwszej instancji przyjął, że powoda z firmą (...) Spółka z o.o. łączyły umowy noszące cechy umów najmu, dzierżawy lub użyczenia. Nie zmienia to jednak faktu braku odpowiedzialności pozwanego i nie ma wpływu na ocenę braku zaistnienia wypadku objętego ubezpieczeniem, albowiem w myśl przytoczonych zapisów, ubezpieczeniem objęto tylko sytuacje, gdy usługę świadczył powód (firma powoda), a nie osoba trzecia na podstawie jakiegokolwiek umowy. W tym kontekście Sąd Okręgowy dodał, że umowę ubezpieczenia należy interpretować ściśle. Odpowiedzialność bowiem ubezpieczyciela nie jest odpowiedzialnością bezgraniczną.

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie udowodnił także roszczenia co do wysokości.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że trzeba podkreślić, że powód nie współpracował z powodem w toku postępowania likwidacyjnego w tym zakresie, wychodząc z mylnego założenia, że przysługuje mu odszkodowanie według wartości sprzętu wskazanego w zadeklarowanym przez powoda wykazie, stanowiącym załącznik do umowy ubezpieczenia. Tymczasem deklaracja ta służyła tylko i wyłącznie w celu ustalenia wartości ubezpieczonego mienia i wyliczenia składki ubezpieczeniowej w umowie ubezpieczenia. Powód całkowicie pominął w swych twierdzeniach i prezentowanym stanowisku, że wyliczenie odszkodowania jakie wypłaca ubezpieczyciel odbywa się według zasad ściśle określonych w ogólnych warunkach ubezpieczenia.

Mając na uwadze powyższe, Sąd pierwszej instancji uznał, że roszczenie powoda jest bezzasadne i w punkcie I wyroku oddalił powództwo.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., obciążając nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą proces.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód, zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 65 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli,
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego sprowadzające się do uznania:
 - iż sprzęt powoda nie znajdował się w miejscu ubezpieczenia i w konsekwencji nie znajdował się pod ochroną ubezpieczeniową,
 - zeznań świadka D. P. (2) oraz zeznań powoda D. P. (1) jak wiarygodnych w całości, podczas gdy poczynione przez Sąd pierwszej instancji okoliczności zostały ustalone w opozycji do powyższych wiarygodnych dowodów osobowych,
3. naruszenie przepisów postępowania poprzez uznanie, iż powód nie wykazał wysokości roszczenia, z uwagi na brak wyceny zniszczonego sprzętu przez biegłego.

W oparciu o powyższe zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu apelacyjnym.

Na skutek pisma z dnia 9 grudnia 2021 r., w którym powód cofnął częściowo apelację, postanowieniem z dnia 24 stycznia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu umorzył postępowanie apelacyjne w części, co do kwoty 98.752 zł.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu przed Sądem drugiej instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, zgodnie z art. 98 § 1¹ k.p.c.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz trafnie określił ich prawne konsekwencje. Ustalenia te oraz ich prawną ocenę Sąd Apelacyjny podziela, przyjmując je jako własne.

Zarzuty apelacji sprowadzają się do zakwestionowania przez skarżącego oceny umowy z dnia 10 kwietnia 2017 r. jako umowy najmu sprzętu oraz dostarczania materiałów do wykonania zlecenia. Wykładnia przedmiotowej umowy, uwzględniająca treść art.65§2k.c., przeczy twierdzeniom powoda, iż z oświadczeń stron ww. umowy wynika, że powód był generalnym wykonawcą, a spółka (...) zamawiającym oraz jednocześnie podwykonawcą powoda w zakresie realizacji zlecenia renowacji posadzki.

Zapisy tej umowy są jednoznaczne i potwierdzają, że powód oraz (...) sp. z o.o. zawarły umowę, mocą której powód świadczył usługę dostarczenia dla firmy (...) materiałów posadzkarskich i sprzętu do zrealizowania renowacji posadzki, a nie usługę renowacji posadzki. Fakt, że powoda oraz spółkę (...) łączyła wieloletnia współpraca, stała

stosunki gospodarcze oraz relacje rodzinne w żaden sposób nie może wpływać na charakter umowy z dnia 10 kwietnia 2017 r., a tym bardziej na jasne i precyzyjne zapisy umowy ubezpieczenia, która została zawarta już z innym podmiotem. Słusznie bowiem Sąd pierwszej instancji zwrócił uwagę na fakt, że nie ma znaczenia dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego, nazewnictwo umów, które powód oraz spółka (...) zawierały między sobą, albowiem w myśl postanowień umowy zawartej z pozwanym, ubezpieczeniem mienia poza miejscem ubezpieczenia objęto wyłącznie sytuacje, gdy usługę świadczyła firma powoda, a nie osoba trzecia na podstawie jakiegokolwiek innej umowy, w tym również umowy o roboty budowlane.

Zgodzić należy się ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, że prawidłowa wykładnia umowy powinna - zgodnie z art. 65 § 2 k.c. - uwzględniać w pierwszym rzędzie badanie zgodnego zamiaru stron i celu umowy. Nie może jednak pomijać tekstu umowy, którego sens należy ustalać za pomocą językowych reguł znaczeniowych. Wykładnia umowy, zwłaszcza zawartej między przedsiębiorcami, nie powinna prowadzić do wniosku, iż zamiarem stron było zawarcie odmiennych istotnych postanowień od tych, które zostały wyrażone na piśmie. (vide wyrok SN z 05.03.2011r, IV CSK 377/10).

Na uwzględnienie nie zasługiwały zarzuty strony powodowej co do sprzeczności ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Wskazać należy, że strona powodowa nie wskazała na czym miały polegać wpływ tego uchybienia na zapadłe w sprawie rozstrzygnięcie. Prawidłowo postawione zarzuty odwoławcze wymagają wskazania przez skarżącego wpływu ich naruszenia na wynik sprawy, czego powód nie uczynił. Niemniej jednak, nawet jeśli powód oraz świadek D. P. (2) twierdzili, że umowa z dnia 10 kwietnia 2017 r. w ich ocenie stanowiła umowę o roboty budowlane, to w świetle postanowień zawartej umowy ubezpieczenia mienia, w szczególności klauzuli dodatkowej ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia, nie można uznać, że zdarzenie z dnia 17 maja 2017 r. mające miejsce przy ulicy (...) w P. było objęte umową ubezpieczenia z dnia 10 marca 2017 r.

Trudno także podzielić argumenty strony powodowej, zgodnie z którymi umowę ubezpieczenia oraz OWU Sąd winien wyklądać w sposób elastyczny. Postanowienia OWU, podlegają wykładni według reguł określonych w art. 65 § 2 k.c., jeśli ich postanowienia nie są precyzyjne i stwarzają wątpliwości co do ich istotnej treści (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt (...)). Tymczasem w świetle treści wykupionej przez powoda klauzuli dodatkowej ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia, nie ma wątpliwości, że sprzęt budowlany i materiały będące własnością powoda były objęte ubezpieczeniem w sytuacji, gdy znajdowały się w miejscu ubezpieczenia, to jest przy ulicy (...) w P., albo gdy były w miejscu, gdzie D. P. (1) (a nie inny podmiot) wykonywał usługę tym sprzętem i przy użyciu tych materiałów. Skoro powód nie zatrudniał w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pracowników, to winien jako przedsiębiorca zadbać o swoje interesy i ubezpieczyć swój sprzęt i materiały także podczas wynajmowania ich innym podmiotom, czy też realizacji swoich przedsięwzięć przy ich pomocy, czego nie uczynił. To bowiem powód, znając sposób wykonywania swojej działalności, charakter zawieranych umów i preferowane zasady współpracy winien zadbać o swoje interesy, a nie przerzucać odpowiedzialność za wypadek nie objęty umową ubezpieczenia na pozwanego. Wykupiona przez powoda klauzula dodatkowa nie zawierała bowiem postanowień, że ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe w maszynach, urządzeniach i środkach obrotowych poza miejscem ubezpieczenia wykorzystywanych do świadczenia usług przez ubezpieczonego lub na zlecenie ubezpieczonego.

Biorąc powyższe pod uwagę, skoro roszczenie powoda okazało się nieuzasadnione co do zasady, nie zachodzi potrzeba dokonania oceny zarzutu apelacji w odniesieniu do wysokości roszczenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., apelację oddalił jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono z uwzględnieniem, że stroną przegraną w postępowaniu apelacyjnym jest powód, w związku z tym zasądzono od niego na rzecz pozwanego zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym

w wysokości 4.050 zł, ustalonej na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Zgodnie z art. 98§1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki w wysokości odsetek

ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu – za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. Odsetki, o których mowa w powołanym przepisie, należą się stronie z mocy samego prawa i nie wymagają zasądzenia przez sąd. Wskazują na to odmiennie sformułowania użyte § 1¹ i 1². O ile w § 1² wskazano, że odsetki tam wymienione muszą być przyznane przez sąd, przy czym sąd powinien określić kwotę, od której odsetki naliczone będą od wcześniejszego terminu, o tyle sformułowanie § 1¹ wskazuje na przysługiwanie ich z mocy prawa. Stąd też nie zamieszczono odrębnego rozstrzygnięcia w odniesieniu do odsetek należnych pozwanemu na podstawie art. 98§1¹ k.p.c. mimo wniosku pozwanego.

Małgorzata Kaźmierczak

Niniejsze pismo nie wymaga podpisu własnoręcznego na podstawie § 21 ust. 4 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej jako właściwie zatwierdzone w sądowym systemie teleinformatycznym.

W Portalu Informacyjnym umieściła:

sekr. sąd. Patrycja Amińska